

פחד דוד

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלובן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלובן רבי חיים פינטו זיע"א

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

הדלקת נרות 18:57 | 19:12 | 19:04 | 19:13

מוצאי השבת 20:11 | 20:13 | 20:14 | 20:12

רבינו תם 20:49 | 20:46 | 20:49 | 20:47

משכיל לדוד

החיים כמסע

מאוד, שינסה בכל כוחו להתגבר על יצרו הרע, וכך יזכה לצאת משעבוד מצרים - משעבוד הבלי העולם הזה.

ויש לו לאדם לעסוק כל ימיו בדברי התורה הקדושה הנקראת מסע, כפי שמסביר האור החיים הקדוש זיע"א על הפסוק (שמות יט, ב) "ויסעו מרפידים" שעם ישראל נסעו מרפידים התורה וקיבלו על עצמם לעסוק בתורה. ועל האדם להיות תמיד בבחינת נוסע בתורה והולך מחיל אל חיל, וגם כאשר הוא נח תהיה זו מנוחה בכדי לצבור כוחות חדשים להמשך ההתעלות בתורה ובמצוות.

ובכדי שהאדם יוכל לנסוע ולעלות מחיל אל חיל, עליו לזכור תמיד את יום המוות ויקבור את תאוותיו שאין בהם אלא תועלת קטנה ורגעית, וזהו בבחינת קבורת התאוה.

וזהו הענין שכתבה התורה שבאותה שעה המצריים היו עסוקים בלקבור את מתייהם, לומר לך שכאשר בני ישראל נסעו ממצרים נסעו המה מתוך דעה ומחשבה לקבל את התורה, וטרם צאתם מארץ זימה ותועבה קברו בה את מתייהם שהם הבלי העולם הזה. ובכדי להיות נעזרים להתגבר על יצרם הרע דאגו לשנן במוחם את הנאמר (אבות ג, א) - דע מאין באת ולאן אתה הולך ולפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון ביום המיתה.

'מאין באת' פירושו, שהיו עבדים לפרעה בעבודת פרך בחומר ובלבנים ובכל עבודת השדה, וכל כך עינו אותם המצרים עד שנשכח מהם מהי חירותו של האדם, ועתה גבר חסדו של ה' עליהם והם זוכים להשתחרר ולהיגאל מעבודת לחרות.

'לאן אתה הולך' פירושו, שהם הולכים עכשיו לקבל את התורה, שלולא כוונת ה' להעניק להם את התורה הקדושה לא היו זכאים להיגאל כלל, שאך פסע קטן הפריד בינם לבין שער נ' של הטומאה שממנו אין תקומה (עי' של"ה הקדוש פסחים; מצה עשירה ל"ג).

ולפני מי הם עתידים ליתן דין וחשבון ביום פקודה - לפני הקב"ה, שאם לא יסתכלו על ג' דברים אלו, עלולים הם בסופו של דבר לתת את הדין על כך, כפי שמצינו שבמכת חושך מתו רבים מבני ישראל כיון שלא רצו להסתכל על ג' דברים אלו שבכוחם להציל את האדם מן העבירה.

ונראה להוסיף על דרך הרמז, שכל חייו של היהודי הם בבחינת סיפור מסע אחד ארוך כאשר כל מעשה מתפרש על פי התוצאה כמסע טוב או כמסע רע חלילה. אם האדם הולך בדרך הטוב ומרבה בלימוד התורה וקיום מצוותיה, הרי נחשב לו שהוא עסוק במסע טוב ונעלה, אך אם האדם בוחר בדרך החומריות וההבלים, הרי נחשב לו שהוא עסוק במסע רע וקלוקל.

"אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים לצבאותם ביד משה ואהרן". (במדבר לג, א)

מצינו שהתורה כותבת ומפרטת את כל מסעותיהם של בני ישראל מיום צאתם ממצרים עד כניסתם לארץ ישראל. ויש להבין מפני מה האריכה התורה ופירטה לנו את כל המסעות והחניות שהיו לעם ישראל במדבר, ומהי התועלת היכולה לצמוח לנו מענין המסעות. כמו כן התורה מציינת את העובדה שכאשר עם ישראל יצאו ממצרים, באותה שעה המצריים היו עסוקים בקבירת מתייהם שמתו במכת בכורות. וגם כאן עולה התמיהה לאיזו תועלת כתבה התורה שכאשר בני ישראל נסעו ממצרים היו המצריים עסוקים בקבירת מתייהם.

ונראה לבאר קושיות אלו בדרך המוסר, שעל האדם להכיר ולדעת את תכליתו בעולמו וסיבת בואו לעולם מתחילתו ועד סופו. ומה חבל שרבים הם האנשים המבזבזים זמנם להבל ולריק, שיפה שעה אחת בתשובה ובמעשים טובים בעולם הזה מכל חיי עולם הבא. וכאשר האדם עובד את הבורא ברוך הוא בעולם הזה, הרי שיזכה הוא להרבה קורת רוח בעולם הבא.

והנה מה שפירטה התורה את מסעי בני ישראל במדבר, ללמדך שעיקר יציאתם של ישראל ממצרים הוא בכדי לבוא לידי חניה סופית בכניסתם לארץ, שהרי ארץ ישראל היא התחנה האחרונה במסעי עם ישראל, ולאחריה אין להם שום מסעות נוספים, אך תנאי יש בדבר שיהיו עסוקים בתורה ובמצוות ובכללם מצוות התלויות בארץ.

ויש לומר שהקב"ה נתן לבניו להרגיש את צער המסעות והחניות במדבר כדי שידעו להעריך את החניה הסופית שעתידיה להיות להם בארץ זבת חלב ודבש.

וכאשר עם ישראל יבואו אל המנוחה והנחלה לאחר כל התלאות והמסעות שהיו מנת חלקם במדבר, יגיעו המה לידי הכרה ברורה עד כמה חבל להם להיות גולים מן הארץ, כי הגלות מהארץ קשה וכואבת פי כמה מן החניות והמסעות שהיו על פי ה' במדבר, שהרי עם כל הטרחה במסעותיהם במדבר הרי שזכו שענני הכבוד יקיפו אותם, מן ירד להם מהשמים ובאר מרים ליותה אותם בכל דרכם.

ולמרות שהקב"ה סופף תחת צילו את עם ישראל בהיותם במדבר, היתה להם תלאה וטלטול הדרך, שלעיתים היו חונים ומיד היה הענן מתרומם לרמוז להם שעליהם לפרק אהליהם ולארוז מטלטליהם ולהמשיך במסעם, אך אין לדמות ולהשוות את טלטול הדרך והצער שהיה בחלקם של ישראל במדבר, לצער שעלול להיגרם להם באם לא ישמעו בקול ה' ויאלצו לגלות מעל אדמתם ולראות חס ושלום את חורבנה.

ומעתה מבואר מה שכתבה התורה שמצרים מקברים את מתייהם, והוא כדי לרמוז שהעולם הזה הוא בבחינת ארץ מצרים, על כן התורה נותנת עצה לאדם שבבואו לעולם הזה המלא בהבלי עולם ויצר הרע גדול בו עד

הילולא דצדיקיא

- ב - רבי אהרן תאומים
- ג - רבי שמשון מאוסטרופולי
- ד - רבי שמעון בידרמן
- ה - רבי יצחק לוריא אשכנזי
- ו - רבי משה עזרא מזרחי
- ז - רבי שלום נח מסלונים
- ח - המוקובל רבי שמעון אגסי

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל
ישלח הודעה: p@hpinto.org.il

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפנקסו של מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

תרומה תחת תרומה

בדידי הוה עובדא. היה זה כאשר בא לפני רב מסוים שביקש ממני להרים תרומה נכבדה עבור ישיבה שפרצה בה שריפה נוראה שהשחיתה וכליתה את כל מה שהיה בדרכה, עד שהישיבה נותרה בחוסר כל, ונוצר צורך גדול ודחוף לשקם אותה כראוי.

עוד לפני שאותו רב ניגש לשוחח עימי - ראיתי על פניו בוושה גדולה שאוחזת בו, והבחנתי בו מזווית העין שהוא נכנס ויוצא ממשרדנו כמה וכמה פעמים, עד שזמנו כבר לא עמד לו, ובלית ברירה הוא אזר אומץ וניגש לשטוח את בקשתו.

כשמעתי אודות מצוקתה של הישיבה שנשרפה - צער גדול נכנס ללבי, אולם השבתי לרב שכרגע אין ביכולתי לעזור לו, שכן גם עלי מונח עול קיום הישיבות השייכות למוסדותיי, ואין בידי כעת את הסכומים הנדרשים לסייע בעבור הצלת הישיבה הקדושה הזו.

אך אותו רב לא ויתר, הוא ניסה לשדל אותי שוב ושוב שאעזור לישיבה מבחינה כספית, באומרו שהאחריות לשיקום הישיבה שנשרפה מוטלת עלי באותה

מידה שעול המוסדות מונח על כתפיי, וזאת מדין 'ערבות' עם כלל ישראל.

כיון שראיתי שהוא ניצב בפני ייאוש מר, אמרתי לו שאני מרים תרומה מסוימת, אולם אני מחלק אותה לשנים עשר תשלומים, כך שבסוף כל חודש תקבל ישיבתו חלק מן התרומה לצורך שיקומה.

אותו רב שמח שמחה גדולה בתרומתי, ולאחר שהודה לי שוב ושוב, קם ממקומו ויצא לדרכו.

כשעתיים לאחר שיחתי עימו, ולאחר שהתחייבתי לתרום לישיבתו את סכום הכסף הגדול - חזרתי לביתי, ובשעת לילה מאוחרת נשמע צלצול הטלפון. הדובר מעבר לקו היה יהודי מקנדה שבגלל שינויי השעות בין המדינות, השעה בביתו הייתה אחת בצהריים, ועל כן לא היסס להתקשר אליי בשעה זו.

אמנם מכיר אני את היהודי מקנדה, אך עד אותו היום לא יצא שהוא התקשר אליי מעצמו. אולם באותו יום הוא חרג ממנהגו וצלצל אליי כדי לספר לי סיפור מופלא.

הוא סיפר שבאותו בוקר מגמת המניות שיש לו בהן חלק הייתה שלילית, ונראה היה שהן עומדות להתרסק ולאבד את רוב ערכן, על כן הוא וחבריו החליטו לנדוד שבמידה וערכן של המניות יתייצב בחזרה והן תשובנה להיות רווחיות כשהיו - הם יתרמו אחוז אחד משווי המניות למשפחת הרב פינטו שליט"א.

בניגוד לכל הציפיות - פסקה מגמתן השלילית של המניות והן החלו עולות ועולות עד שהתייצבו לגמרי. כיון שכך - הוא מיהר לקיים את הבטחתו והבטחת חבריו, והתקשר לבשר לי על התרומה הנכבדה שבדרכה אליי. כששאלתי אותו באיזה סכום מדובר, נקב היהודי להפתעתי הרבה בדיוק באותו סכום שאותו התחייבתי לתרום עבור הישיבה שנשרפה!

אני ראיתי בכך את השגחת ה' הניסית, שכיון שהקב"ה ראה את רצוני האמיתי לסייע לאותה הישיבה, הוא שלח לי מן השמים את הסכום שעליו התחייבתי, כדי שאוכל להעביר את תרומתי המלאה באופן מיידי עבור שיקום הישיבה הקדושה.

במרה מפטירין

הפטרת השבוע:

"שמעו דבר ה'". (ירמיהו ב')

הקשר לפרשה: הפטרה זו היא ההפטרה השניה מתוך שלשת ההפטרות שתיקנו חז"ל להפטיר בשלשת השבתות שלפני תשעה באב, שעניינם הוא נבואת הפורענות שהתנבא ירמיה על חורבן העיר ירושלים.

נצור לשונך

תולה ארץ על בלימה

ונהפוך הוא

הרוצה לזכות בשמירת הלשון, יעשה להיפך ממה שעושים בעלי הלשון, שרגילותם תמיד ללכת בקיבוץ אנשים אולי ישמעו דבר שיהיה להם להלעיג או לרגל לאחרים. וגם רגילותם לדרוש מהחדשות שנעשה בין אדם לחברו, בכדי שלא תשקוט לשונם איזה שעה משעות היום, והוא יעשה בהיפך.

בטוב טעם

טעמי מנהגי ישראל

כינויו של חודש אב בלשון חז"ל הוא 'מנחם אב'.

ושני טעמים בדבר: שכביכול הקב"ה מנחם את עצמו כמו אב שמנחם את עצמו.

ועוד שיש נחמה לא"ב, לפי שכל הקינות הם באל"ף ב"ת. וידוע שכל הבריאה נבראה בא-ב, ואם כן כאשר תבוא הגאולה - תהיה הנחמה על האל"ף ב"ת.

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

במעלת מידת השלום

"ויעל אהרן הכהן אל הר ההר על פי ה' וימת שם בשנת הארבעים לצאת בני ישראל מארץ מצרים בחודש החמישי באחד לחודש. ואהרן בן שלוש ועשרים ומאת שנה במוותו בהר ההר. וישמע הכנעני מלך ארד והוא יושב בנגב בארץ כנען בבוא בני ישראל". (במדבר לג, לח-מ)

בפרשת מסעי התורה מתארת את כל מסעותיהם של בני ישראל במדבר, במקצת מן המסעות פירטה התורה את סיבת המסעות וההתרחשות שארעה בהם, ובמקצת מן המסעות כתבה רק את המסע עצמו מבלי לפרט אודותיו. במסעם של בני ישראל מקדש להר ההר כתבה התורה על מיתת אהרן הכהן, והוסיפה וכתבה "וישמע הכנעני מלך ערד" וכו'. ביאר רש"י פסוק זה "ללמדך שמיתת אהרן היא השמועה שגרמה שנסתלקו ענני כבוד" וגו'. ונתעוררתי לשאול על ענין זה, אם בני כנען נתייראו ללחום כנגד בני ישראל משום ענני הכבוד שהקיפו אותם, כיצד זה ביקשו לאזור חיל להילחם כנגדם בשעה שנסתלקו העננים, וכי עלתה במחשבתם ששמירת ה' את בני עמו תלויה רק בענני הכבוד. ולכאורה ענני הכבוד הם רק סמל וייצוג לשמירת ה' את בני עמו, וברי הוא שמשגיח עליהם באופן תמידי אף ללא העננים, ולכך צריך ביאור מה טעם ראו הכנענים להלחם כנגד ישראל לאחר סילוק ענני הכבוד.

ונראה לומר שבני ישראל חיים ומתקיימים בזכות האחדות. העולם עומד ומושתת על השלום, ומבלעדיו אין לעולם יכולת קיום כלל. אהרן הכהן מידתו היתה מידת השלום - (אבות א, יב) 'אוהב שלום ורודף שלום, אוהב את הבריות ומקרבת לתורה'.

כאשר היתה מחלוקת בעם ישראל או בין איש לאשתו, אהרן הכהן היה קם ומוסר נפשו למען השלום, להרבות אהבה ואחוה בעם ישראל. ביטוי למידת השלום שהיתה מצויה באהרן הכהן מצינו במחלוקת קורח, שעל אף שקורח השמיע דברי בלע כנגד אהרן, אהרן הכהן בחר לשתוק ולא להשיב כנגד המלעיגים עליו. ומשום מידת השלום שהיתה מצויה באהרן הכהן, כל בית ישראל - אנשים נשים וטף, בכו אחר מיטתו והתאבלו אחר מותו.

וזה הוא שנאמר "וישמע הכנעני", משמע ששמעו הם שאהרן הכהן, סמל השלום - מת, לפיכך חשבו שיכולים הם לגבור על בני ישראל ולהכניעם. ואם כן סילוקם של ענני הכבוד היה אך סמל לסילוקו של אהרן הכהן שהיה אוהב שלום ורודף שלום, וכאמור, הכנענים חשבו שבמיתתו נסתלק השלום עימו, ועל כן יש בכוחם לצאת למלחמה כנגד ישראל ולגבור עליהם.

חז"ל (ילקוט ש' מלכים א. ר"ג) אומרים שחייליו של שאול המלך היו ניגפים במלחמה משום לשון הרע שהיה ביניהם, ולעומת כן חייליו של אחאב הרשע שהיה חוטא ומחטיא, היו שבים בשלום מן המערכה, כיון שהאחדות היתה מצויה ביניהם.

ויש בזה לימוד עבורנו שכל עוד אנו מצויים באחדות, אין בכוחם של הגויים להצר צעדינו ולפתוח כנגדנו במלחמה, אך בשעה שבני ישראל מחרחרים ריב ביניהם והאחדות נעדרת מהם - אויביהם מרימים ראש לקום עליהם לכולותם. וכך חשבו הכנענים, שסילוק העננים זה מחמת שאין שלום בעם ישראל ואם כן אפשר להילחם בהם.

זאת ועוד, יש בזה לימוד קל וחומר שאם חייליו של אחאב הרשע שהשחית את דרכו לפני ה', זכו לשמירה והגנה במלחמה, אזי עובדי ה' שהאחדות מצויה ביניהם, זוכים לשמירת ה' פי כמה וכמה.

אמרי שפר

מדרשי חז"ל על פרשת השבוע

ניסים וחיים

"אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים לצבאתם ביד משה ואהרן". (במדבר לג א)

אלה מסעי, זה שאמר הכתוב "נחית כצאן עמך ביד משה ואהרן". מה הוא נחית?

לשון נוטריקון הוא:

ניסים עשית להם, חיים נתת להם, ימינך הושיעה אותם. תלוי ראש [חשיבות] נתת להם.

אמר רבי אלעזר לשון נסין הוא: נ' ניסין עשית להם, ח' חיים נתת להם, י' ים סוף קרעת להם, ת' תורה נתת להם על ידי משה ואהרן. דבר אחר: נפלאות עשית להם, חילך הגדול שלחת להם, ים סוף קרעת להם, תלים תלים המים חצבת. ("פתרון תורה")

מיתה לדורות

"ואהרן בן שלש ועשרים ומאת שנה במתו בהר ההר". (במדבר לג לט)

בוא וראה כבודו ושבתו של אהרן הצדיק שכל באי עולם בוכין אותו, אבל כשמתה מרים לא ספדוה ולא קברוה, אלא משה בראש ואהרן ברגל והלכו וקברוה.

ואף למשה רבינו לא בכו עליו כל ישראל כדרך שבכו על אהרן מפני שהיה מוכיחן על כל דבר ודבר, כתיב בו "ויבכו בני ישראל את משה", ובאהרן כתיב "כל בית ישראל", שלא הכריעו לכף חובה מעולם שלא אמר לאיש סרחת ולאשה סרחת.

וכיון שראה משה כבודו ושבתו של אהרן שמתו נתונה ברומו של עולם והקב"ה ומלאכי השרת מקיפין אותו וקשרו עליו מספד גדול, מיד היה יושב ובוכה, אמר אוי לי שנותרתי לבדי, כשמתה מרים לא בא אחד מיישראל אצלנו אלא אני ואהרן ובנינו ועמדנו לפני מטתה ובכינו עליה וספדנוה וקברנוה, כשמת אהרן נתעסקתי אני ובנינו ועמדנו לפני מטתו, אני מה תהא עלי מי יעמוד עלי בשעת מיתת לא אב ולא בן ולא אח ולא אחות מי יבכה עלי?

באותה שעה השיבו הקדוש ברוך הוא ואמר לו:

אל תירא הריני עומד בעצמי וקוברך בכבוד גדול, שנאמר "ויקבור אותו בגי".

וכשם שנתעלמה מערה של אהרן ולא נודעה כך לא תוודע מערה שלך, שנאמר "ולא ידע איש את קבורתו". וכשם שלא שלט מלאך המות באהרן אלא בנשיקה, כך אתה לא ישלוט בך מלאך המות ותפטר בנשיקה, שנאמר "על פי ה'".

מיד נתישבה דעתו של משה.

אשריהם הצדיקים שהקב"ה בעצמו מאספם שנאמר וכבוד ה' יאספך, ולא עוד אלא שמלאכי השרת יוצאין לקראתם ושמוחים בהם ומקבלים אותם בסבר פנים יפות ואומרים להם בואו לשלום, שנאמר "יבוא שלום ינוחו על משכבותם על פי ה'". ("ילקוט שמעוני")

פרקים במסכת חינוך הבנים

פלגי מים

לפעמים קורה שילד שלמד במלוא החשק, ומסר את נפשו ללימוד התורה, נופל ממדרגתו ומפסיק ללמוד וכל המרץ והזריזות שלו להתמדת התורה, נעלמים כלא היו.

ההורים מתפלאים, אינם יודעים מה אירע לפתע לבנם המתמיד שמלמדיו כה הרבו לשבח אותו. לא עוזר מאומה, הילד הולך ומתדרדר, הולך ונופל, עד שלפעמים הופך לאחד הריקים וחסרי כל, ירחם אלוקים וישמור.

מעשה נורא מובא בספר 'עלינו לשבח' שאירע אצל הגאון רבי חיים קנייבסקי שליט"א. בין העומדים בתור בבית הגאון, היה גם מהנדס בכיר, פרופסור גדול בתחומו, כבן שמונים וחמש או תשעים שנה, יהודי חרד וירא שמים, שכל בניו ובנותיו הולכים בדרך ה' וחובשים את בתי המדרשות.

הפרופסור סיפר להגר"ח פנים כבושות שהוא אינו מצליח להבין דף גמרא וגם לאחר נסיונות שנמשכו עשרות שנים לא עולה בידו הדבר. פרופסור במתמטיקה - כן להבין את כל הנוסחאות המסובכות במקצוע זה - כן; להבין דף גמרא - לא.

הוא המשיך וסיפר

אנשי אמונה

אורחות חיים מתוך הספר "אנשי אמונה" לתולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

יהודי אחד בא למו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א, כשידו האחת נתונה בגבס, בעקבות תאונה קשה שעבר. צערו היה גדול, מכיון שהרופאים חשבו לקטוע לו את היד. הוא תינה את צערו בפני מו"ר שליט"א בבכי, ושאל "איך אני אחיה בלי יד?"!

כשנרגע מהבכי, שאל אותו מו"ר שליט"א:

"מה אני יכול להועיל לך בברכה?"

"הרי הרב הוא נכדו של כ"ק הצדיק מרן רבי חיים פינטו זכר צדיק לברכה", השיב.

- "אמת הדבר, אבל אני לא רבי חיים פינטו".

- "מכל מקום אתה נכדו של הצדיק, ואנחנו מאמינים שהקב"ה יכול לעשות לי נס בזכותו", כך אמר בנימה תמימה.

מו"ר שליט"א חיזק אותו בדברים ואמר לו: "אם אתה מאמין, אזי בעזרת ה' יהיה נס".

כשנפרדו, כך אמר החולה: "אני מקוה שבפעם הבאה שנתראה אראה את הרב עם היד כשהיא בריאה".

חלפה לה שנה, והנה בעת שמו"ר שליט"א מסר שיעור במקום מסוים, הוא הוצרך לעט בכדי לרשום איזה פסוק. מו"ר ביקש מהקהל שישאלו לו עט, ואז ניגש אליו יהודי שהיתה לו צלקת גדולה ביד, ונתן לו את העט.

"מה יש לך ביד?" נשאל.

והלה השיב והזכיר נשכחות:

"כבוד הרב זוכר, שבשנה שעברה רצו לקטוע לי את היד, ובאתי לקבל ברכה בזכות הסבא זיע"א. הנה היד, והיא לא נקטעה לבסוף. ולזאת, אני נותן לרב את העט הזאת למזכרת ביד הזאת, שאני בטוח שהיא כאן רק בזכות הצדיק רבי חיים פינטו זיע"א. שכן גם הרופאים לא מאמינים איך היד נרפאה מאליה".